

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

28.01.2021 № 18-213

Голові Верховної Ради України

Разумкову Д. О.

На № _____ від _____

Щодо результатів аудиту

Шановний Дмитре Олександровичу!

На засіданні Рахункової палати 27.10.2020 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, спрямованих на розвиток системи екстреної медичної допомоги, і за підсумками обговорення прийнято рішення (додаються).

Згідно з частиною першою статті 37 Закону України від 02.07.2015 № 576 "Про Рахункову палату" інформуємо.

Запровадження у 2019 році бюджетної програми за КПКВК 2311470 "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на створення оперативно-диспетчерських служб, на реалізацію пілотного проекту щодо розвитку системи екстреної медичної допомоги у Вінницькій, Донецькій, Одеській, Полтавській, Тернопільській областях та м. Києві" (далі – субвенція) стало фінансовою передумовою для розв'язання актуальних проблемних питань розвитку системи екстреної медичної допомоги (далі – ЕМД) у шести зазначених регіонах України. Зокрема, спрямування цим регіонам майже 819 млн грн, або 91 відс. загального обсягу виділеної субвенції, і залучення до фінансування заходів бюджетної програми співфінансування з місцевих бюджетів вказаних регіонів на суму 240 млн грн дало можливість придбати для центрів ЕМД (далі – ЦЕМД) 433 спеціалізованих санітарних автомобілі та 36 дороговартісних навчальних манекенів-тренажерів.

Водночас порядок і умови надання субвенції неповною мірою відповідали цілям бюджетної програми, а діяльність Міністерства охорони здоров'я України (далі – МОЗ) як головного розпорядника коштів за бюджетною програмою, Вінницької, Донецької, Одеської, Полтавської обласних та Київської міської державних адміністрацій як органів, що розробляють, затверджують та забезпечують виконання регіональних планів функціонування та розвитку системи ЕМД, їх департаментів охорони здоров'я та Тернопільської обласної ради як головних розпорядників коштів за місцевими бюджетами у 2019 році і протягом січня–липня 2020 року не була послідовною і ефективною.

Наслідком цього є незабезпечення повною мірою потреби ЦЕМД у спеціалізованому санітарному транспорті (придбано на 33 автомобілі менше запланованого) й апаратно-програмних комплексах оперативно-диспетчерських служб (не проведено закупівлі відповідного обладнання у м. Києві та Луганській області, частково у Полтавській області), надмірна лібералізація МОЗ закупівлі спеціалізованого санітарного транспорту, а також численні порушення і недоліки, допущені на всіх етапах управління бюджетними коштами, що спричинили невикористання за призначенням **114,6 млн грн** субвенції, неефективне використання **252,1 млн грн** та використання з порушенням законодавства **86,2 млн грн** коштів державного і місцевих бюджетів. Через незастосування штрафних санкцій, передбачених договорами і законодавством, за фактами несвоєчасного та/або невідповідної якості постачання товарно-матеріальних цінностей вартістю 248,1 млн грн, покупцями (одержувачами бюджетних коштів) не одержано доходів на **102,2 млн грн**, з них 61,3 млн грн втрачено. Крім того, внаслідок віднесення спеціалізованих санітарних автомобілів до медичних виробів постачальниками одержано податкових пільг з податку на додану вартість, за розрахунками, на **71,5 млн гривень**.

Зазначене не сприяє розвитку системи ЕМД, а отже, зниженню показників смертності та набуття інвалідності населенням від впливу невідкладних станів, що Концепцією розвитку системи екстреної медичної допомоги, затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 № 383-р, визначено метою реформи цієї системи.

Нормативно-правова база забезпечення стабільного фінансування розвитку системи ЕМД, управління коштами субвенцій за КПКВК 2311470 та їх використання не є досконалою, а отже, потребує врегулювання окремих питань для запобігання ризикам неефективного використання бюджетних коштів.

Кабінетом Міністрів України протягом останніх восьми років не розроблялося державної цільової програми, спрямованої на зміцнення матеріально-технічної бази системи ЕМД, як це передбачено частиною першою статті 6 Закону України від 05.07.2012 № 5081 "Про екстрену медичну допомогу", та не ініціювалося її затвердження Верховною Радою України. Не забезпечено виконання рекомендації Рахункової палати за результатами попереднього аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на екстрену медичну допомогу щодо забезпечення перерозподілу і використання майна, придбаного за кошти державного бюджету в рамках національного проєкту "Вчасна допомога". Як наслідок, протягом **9 років** не використовуються проєктна документація, обладнання та програмне забезпечення вартістю **86,1 млн гривень**.

МОЗ не створено єдиних загальнодержавних алгоритмів диспетчеризації та стандартів надання ЕМД шляхом закупівлі і впровадження програмного забезпечення, підготовки працівників ЕМД, не врегульовано питання єдиної системи надання ЕМД, що передбачено планом пріоритетних дій Уряду на 2019 рік, затвердженим розпорядженням Кабінету

Міністрів України від 18.12.2018 № 1106-р. Крім того, МОЗ не затверджено правових актів щодо запровадження нової моделі контролю якості знань (компетентностей) фахівців екстреної медичної допомоги в межах та на період дії пілотного проєкту, як це передбачено Указом Президента України від 08.11.2019 № 837 "Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави", та протягом 7 років не встановлено порядку здійснення та розміру плати за проведення підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу, як це визначено пунктом 9 Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115.

Не врегульовано окремих критеріїв придбання спеціалізованого санітарного транспорту, що створило умови для придбання в окремих учасників ринку такого транспорту категорії N, який за показниками комфорту не відповідає потребам перевезення хворих або травмованих людей. Водночас встановлено **невідповідність вартості придбаного спеціалізованого санітарного транспорту його якості.**

Розрахована під час аудиту ринкова вартість автомобілів є **суттєво нижчою від фактичної** вартості придбання: автомобіля типу В у Одеській, Полтавській, Тернопільській та Донецькій областях на 247–336 тис. грн, або на **12–17 відс.**, відповідно; типу С у Полтавській, Тернопільській, Донецькій та Одеській областях на 529–801 тис. грн, або на **18–28 відс.**, відповідно. Зазначене зумовлено відсутністю зовнішньої конкуренції при закупівлі автомобілів ЕМД та неналежним виконанням повноважень тендерними комітетами покупців. У разі зміни механізму закупівлі і стимулювання участі у ній інших виробників, які є на ринку, держава могла би зекономити значні обсяги бюджетних коштів.

Два симуляційні манекени виробника Gaumard (дорослої людини і дитини) Київським міським ЦЕМД закуплено за ціною **1392,9 і 852,8 тис. грн** відповідно, що у **15 і 9 разів** більше найвищої ціни американського виробника цього товару (за відомостями, одержаними за сприяння МЗС і Посольства України у США). Подібно у Вінницькій, Донецькій, Одеській і Полтавській областях з торговельною націнкою у **280 – 530 відс.** придбано у посередників симуляційні манекени американського виробника Laerdal.

У Вінницькій, Донецькій, Полтавській та Тернопільській областях встановлено непоодинокі факти, що мають ознаки внесення покупцями і постачальниками недостовірних відомостей до видаткових накладних і актів приймання-передачі автомобілів ЕМД з метою приховання несвоєчасного їх постачання. Зазначене свідчить про можливі ознаки зловживання посадовими особами покупців (одержувачів) службовим становищем в інтересах постачальників. Незастосування штрафних санкцій за порушення постачальниками господарських зобов'язань у частині строків поставки

призвело, за розрахунками Рахункової палати, до **втрати доходів** покупців на загальну суму **61,3 млн гривень**.

Також встановлено факти постачання автомобілів ЕМД з неналежною якістю окремих агрегатів або обладнання, для усунення наслідків яких в деяких випадках належної претензійно-позовної роботи не ведеться. Зокрема, у м. Києві, Вінницькій та Тернопільській областях на 167 автомобілях, поставлених ТОВ "Автоспецпром", виявлено відсутність електропідігріву лобового скла вартістю загалом майже 3,8 млн грн, що створює ризики для безпечної експлуатації у зимовий період. 76 автомобілів цього ж постачальника не укомплектовані передбаченими договорами редукторами для підключення портативних балонів з киснем до апаратів штучної вентиляції легень марки SIRIO S2/T, що унеможливило їх автономне використання для надання ЕМД поза межами санітарних автомобілів. Внаслідок внесення недостовірних відомостей до актів приймання-передачі товарів та незастосування штрафних санкцій за порушення господарських зобов'язань у частині якості поставки, покупцями, за розрахунками Рахункової палати, **не одержано доходів** на суму **40,9 млн грн**, чим створено **ризики заподіяння їм матеріальної шкоди** (збитків) у разі нестягнення штрафних санкцій з урахуванням скороченого строку позовної давності.

За результатами аудиту надано рекомендації Кабінетові Міністрів України, Міністерству охорони здоров'я України, Вінницькій, Донецькій, Одеській і Полтавській обласним державним адміністраціям, КМДА та Тернопільській обласній раді, об'єктам аудиту на місцях.

Про результати аудиту поінформовано Комітет Верховної Ради України з питань бюджету, Комітет Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування та Державну податкову службу України. Про ознаки кримінальних правопорушень повідомлено Офіс Генерального прокурора.

Додаток: на 65 арк.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан